

Individuele- en collectieve verantwoordelijkheid bij activerend beleid

Romke van der Veen

Symposium ‘Terugtrekkende overheden,
zelfredzame burgers en inclusieve
arbeidsmarkten?’

Maastricht 27 november 2013

Sociale rechten 2.0

Traditioneel:

- Nazorg
- Bescherming

- Activering secundair

Participatiesamenleving:

- Participatie
- Activering
- Investering

- Resultaatgericht
- Individualiserend

Individuele en collectieve verantwoordelijkheid

Mogelijke averechtse effecten collectieve
verantwoordelijkheid:

- leidt tot ‘minder participatie’
 - Economisch
 - Sociaal
 - Crowding-out effect
- leidt tot ‘externalisering’ van verantwoorde-
lijkheid

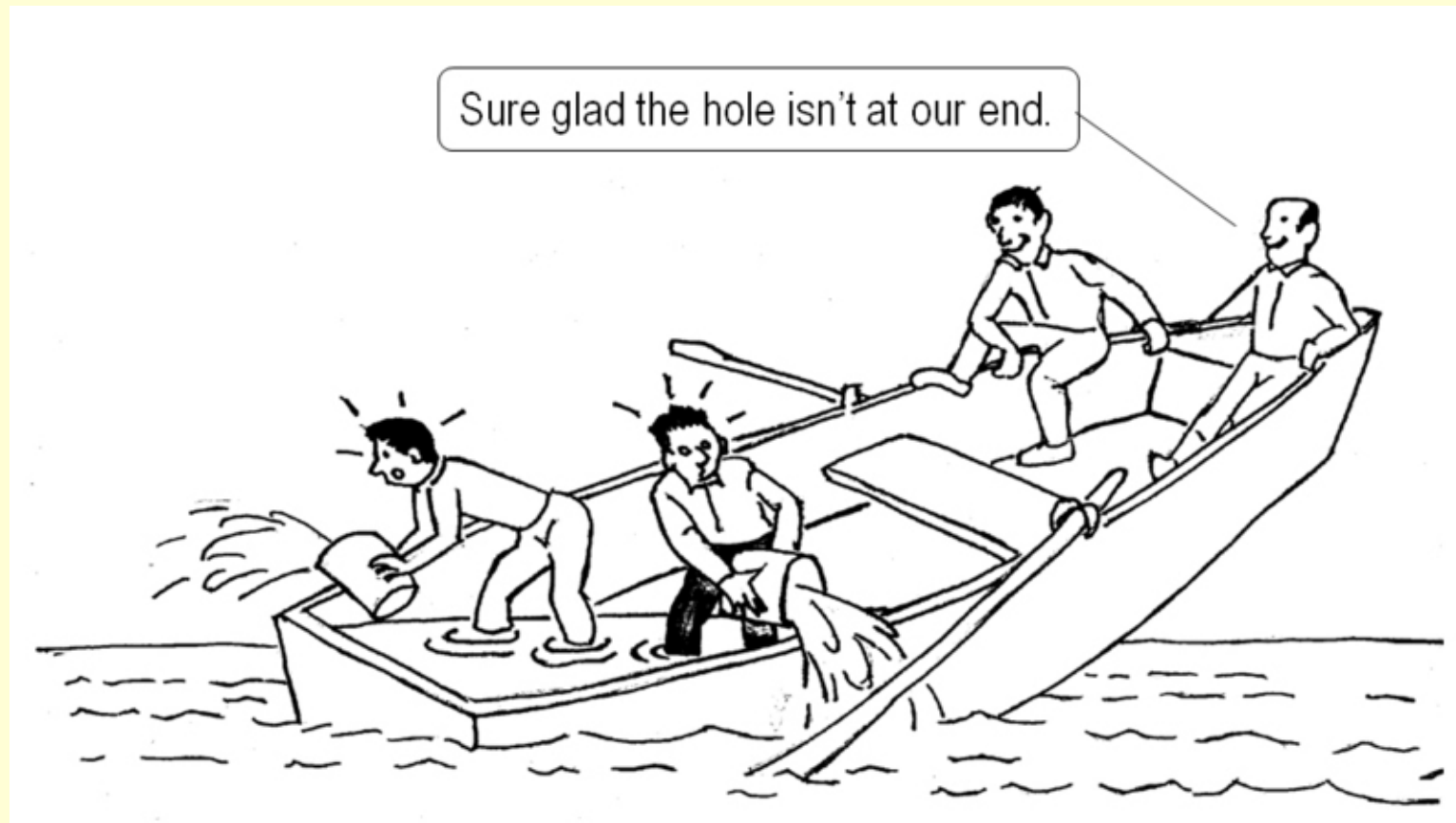
Externaliseren van verantwoordelijkheid

Individuele en collectieve verantwoordelijkheid

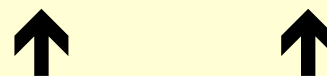
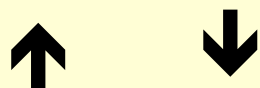
- Bevordering van internalisering van verantwoordelijkheden via
 - individueel eigendom
 - Privatisering en uitsluiting
- Collectiviteit én verantwoordelijkheid, mits:
 - Kleinschalig
 - Gedragen door gewoontes
 - Sociale controle

Individuele én collectieve verantwoordelijkheid

Participatiesamenleving

- **Waarborgmodel:**
 - Meer individuele verantwoordelijkheid, minder collectieve verantwoordelijkheid
 - Basisvoorzieningen
 - Voor hen die het echt nodig hebben
- **Inverse relatie tussen individuele en collectieve verantwoordelijkheid**
- **Investeringsmodel**
 - Meer individuele verantwoordelijkheid, meer collectieve verantwoordelijkheid
 - Selectiviteit binnen universele regelingen
 - Beleid gericht op beheersing van de toegang, het gebruik en de uitgang
- **Individuele én collectieve verantwoordelijkheid**

Sociaal beleid 2.0

- Individuele verantwoordelijkheid: gericht op autonomie behouden/bevorderen
- Vraag: heeft iedereen voldoende capaciteiten?

	WW	Zorg	Ouderenzorg
preventie	Wg: employabilitybeleid/ eigen risico Wn: flexibiliteit/ employable blijven	eigen risico/ bijdragen leefstijl	Eigen risico/eigen bijdragen leefstijl
gebruik	sollicitatieplicht actief blijven	Zelfmanagement Therapietrouw	Sociale ondersteuning
uitstroom	Bereidheid om minder passend werk te aanvaarden	leefstijl	

Sociaal beleid 2.0

- Collectieve verantwoordelijkheid: gericht op faciliteren/investeren
- Vraag: hoe? En in wie (breed/smal)?

	WW	Zorg	Ouderenzorg
preventie	O&O fondsen Transitiefondsen/- budgetten Arbeidsmarktbeleid	Leefstijlinterventies Volksgezondheids- beleid	Woonvoorzieningen Coaching Mantelzorgondersteuning
gebruik	Workfare	Voorzieningen	Coaching Woonvoorzieningen PGB
uitstroom	Scholing en training Arbeidsmarktinfo	Ligduurbeperving Thuiszorg	

Sturing van uitvoering 2.0

Methode:

- Protocollering
- Bedrijfsmatige aanpak
- Professionalisering

Risico's:

- Bureaucratisering
- Uniformering en regulering

Alternatief:

- Professionalisering?